

staro, obrabljeno vrvi mi je dala v nahrbtnik. Torej sem vrgel en konec dol, Srečo je privezal Rada nanj in ena, dva, tri je bil Rado pri meni. Opravljeno." Nadaljevanje je zgodovina – zgodovina slovenskega alpinizma. Obledela kartoteka št. 48 odkrije, da je bil France Zupan, dijak gradbene tehnike, član AO in GRS Ljubljana že leta 1946. Dodeljene so mu bile hlače, srajca, nogavice ... V naslednjih letih se je razvil v prepoznavnega plezalca generacije, ki je zaorala ledino novega slovenskega alpinizma. Udeležil se je prvega povojnega plezalnega tečaja na Kamniškem sedlu in prve povojne odprave v Zahodne Alpe – v času, ko se je v Chamonix še hodilo z odpravo.

Do leta 1950 je France s prijatelji preplezal prvenstveno smer v steni Kogla, smer Belač–Zupan v Šitah, Jugov steber pozimi, Čopov steber brez bivaka, Peharja in še kaj bi se dalo naštet. V dobrih štirih letih so od jahanja Konja dosegli in preseгли dosežke predvojnega generacije. France je sam o tem suhoparno zapisal: "Mogoče se komu zdi čas po vojni celo romantičen. Seveda ni bil. Prav gotovo pa je bilo življenje kljub pomanjkanju brezskrbno in poceni in preprosto – bili smo mladi."

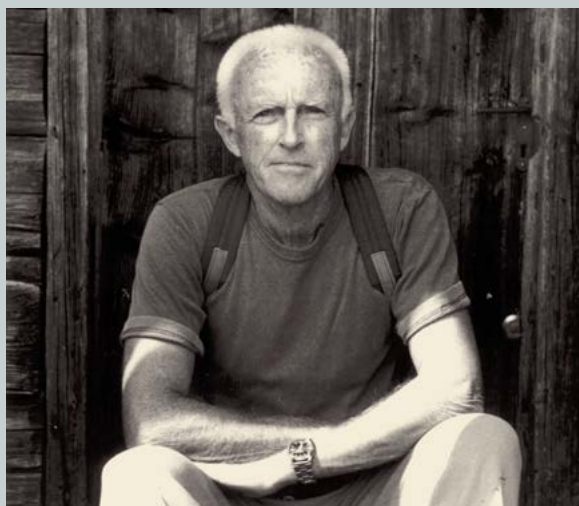
Ko je končal aktivno plezalsko obdobje, je poleg drugih dolžnosti največ časa in energije posvetil

Po neuspelem poskusu v Bavarski smeri pozimi leta 1948. Od leve: Rado Kočevar, Sandi Blažina, France Zupan in Marjan Keršič - Belač. Vir: Kočevar, Volkar Trobevshek, Tista lepa leta, Planinska založba, 2019

Mož, vreden dolgega spomina

Naš prijatelj France je bil blag in moder mož, vreden dolgega spomina. Zdaj, ko ga je čas vzel vase, vemo to še toliko bolj. Za vsakogar si je zmeraj vzel čas, kar so zelo hitro vedeli vsi kulturniki in so se nanj kot na visokega uradnika nekdanjega komiteja (ministrstva) za kulturo zmeraj spet zaupno obračali. Pazljivo in prijazno jih je poslušal, potem pa postoril vse, kar je bilo v njegovi moči. Ker je bil tudi pravičen, tega ni bilo malo. Da ni bilo vse prepatetično in usodno, patetike pač ni maral, je najprej dodal kakšno šegavo pripombo. Svojim "strankam" je rad obljubil, da bo problem rešen takoj, če je težaven, če je nerešljiv, pa bo treba pač nekaj dni počakati. In je potem z vso resnobo vzel reč v roke.

France Zupan
Arhiv
Planinskega
vestnika

Bil je gorniška duša, zato je vsake toliko zbral vse kolegice in kolege in nas popeljal na "osvojenozemlje", kot smo radi rekli hribom. Tam je bil sredi ene svojih največjih ljubezni, tam smo bili vsi skupaj prijatelji pod macesni – in tam je potrpežljivo in prijateljsko čakal tudi na zadnjo onemoglo dušo, če ji je pot delala težave.

Boljšega in prijaznejšega prijatelja si ni bilo mogoče misliti, ne nam uradnikom ne slovenskim kulturnikom. To bodo zagotovo potrdili tudi njegovi alpinistični tovariši – iz znamenite mlade povojne generacije. O njej in njenih peripetijah je sijajno pisal. Mnogi smo ga prepričevali, naj ta svoja pisanja, ki so za povrh dokumentarno bogata, nujno izda knjižno, da ne bodo samo raztresena v sicer odličnem Planinskem vestniku, toda v skladu s svojim visoko moralnim in zahtevnim značajem je kar naprej okleval – nikoli se mu njegovo pisanje ni zdelo dovolj dobro. Tako je ostala današnji generaciji planincev dolžnost, da za to poskrbi, poskrbi za enega najzanimivejših in najboljših planinskih piscev, da ne potone v molku in pozabi.

Matjaž Kmecl

gorskemu reševanju. Član GRS Ljubljana od leta 1946 je bil priča težkih, usodnih nesreč, ki so izzvale reorganizacijo Gorske reševalne službe. Zaradi znanj, ki jih nudi mesto, je ljubljanska postaja postala organizacijsko, kadrovsko in strokovno najmočnejša reševalna enota v Sloveniji. Razmere so se s časom spreminjale, postaje ob vznožju gora so same prevzemale reševanja, Ljubljana je ostala brez dela, v akcijo je vstopila samo, kadar je bila potrebna pomoč. V teh, za delovanje postaje prelomnih razmerah je bil zaradi ugleda in organizacijskih sposobnosti France izvoljen za načelnika z nesporno avtoriteto. Odlikoval ga je prefinjen občutek za ljudi, prostor, čas in stvari. Ni bil ljubitelj dolgih brezplodnih razprav, trdovratnim